

Toimintasuunnitelma 2020-2021

Sisällys

1	Johdanto	4
2	Toimintaympäristöanalyysi	6
2.1	Hallitusohjelma vuosille 2019–2023	7
2.2	Seurattavia lainsäädäntö- ja kehityshankkeita	8
2.3	Vaalit	8
3	Strategiset teema-alueet	9
3.1	Lasten ja perheiden eriarvoistuminen	9
3.1.1	Kaikille eväät elämään -koordinaatiohanke	11
3.1.2	Maahanmuuttajataustaiset lapset	11
3.1.3	Haavoittavassa asemassa olevat lapset	11
3.1.4	Nuorten itsenäistyminen Suomessa 2020 -selvitys	11
3.2	Lapsen oikeuksien vahvistaminen	12
3.2.1	Lapsen oikeuksien viestintä	12
3.2.2	Lapsen oikeuksien raportointi ja siihen liittyvä vaikuttaminen	12
3.2.3	Lapsen oikeudet poliittisessa päätöksenteossa	13
3.2.4	Eurooppalaiseen päätöksentekoon vaikuttaminen	13
3.3	Lapsilähtöinen lapsi- ja perhepolitiikka	14
3.3.1	Perheet keskiöön! -hanke 2018–2020 (–2021)	14
3.3.2	Lapset SIB	15
3.4	Lasten ja nuorten osallisuus	15
3.4.1	Osallisuus keskusliiton toiminnassa	16
3.4.2	Osallisuuden edistäminen yhteiskunnassa	16
3.5	Lastensuojelun vaikuttavuus	16
3.5.1	Lastensuojelun laatuun vaikuttaminen ja tiedon tuottaminen	17
3.5.2	Lasten kaltoinkohtelun ennaltaehkäisy	17
4	Tiekartta	18
4.1	Innovatiivinen ja monikanavainen vaikuttamistyö	19
4.2	Ennakointi ja seuranta	19
4.3	Vahvat verkostot ja vaikuttavat jäsenpalvelut	19
4.3.1	Kansainväliset verkostot	20
4.4	Osaamisen kehittäminen	20
4.5	Henkilöstöstä huolehtiminen	20
4.6	Yhdessä johtaminen	21
5	Organisaatio	22
5.1	Ohjelmatyön rakenteet	23
5.2	Viestintä ja tietopalvelu	23
5.2.1	Lapsen Maailma	24
5.3	Talous ja hallinto	24
6	Toimintasuunnitelman seuranta ja tarkistukset	24

Lastensuojelun Keskusliitto 2020-2021 pähkinänkuoressa

*“Kaikki politiikka
on lapsipolitiikka!”*

Lasten oikeuksien esillä pitäminen ja niihin vaikuttaminen on Lastensuojelun Keskusliiton vaikuttamistyön ytimessä koko kuluva hallituskauden.

Vaikuttamistyössä kuunnellaan lasten ja nuorten ajatuksia siitä, miten rakennetaan sellainen turvallinen yhteiskunta, joka luo heihin tulevaisuuden uskoa. Nuoret ovat nostaneet esiin koulutuksellisen tasa-arvon, lähtökohtien tasoittamisen, oikeuden olla oma itsensä, turvallisen lapsuuden ja nuoruuden ilman kiusaamista tai väkivallan uhkaa, yksinäisyyden poistamisen sekä verkossa tapahtuvan vihapuheen selättämisen.

Lapset ja nuoret ovat huolissaan myös ilmastonmuutoksen vaikutuksista ja ovat valmiita muuttamaan kulutustottumuksiaan aikuisia hanakammin. Näiden asioiden tarkastelu lapsen oikeuksien näkökulmasta ja suhteessa palvelujärjestelmän haasteisiin on tärkeä osa keskusliiton vaikuttamistyötä.

Suomi on perinteisesti sitoutunut vahvasti YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen täytäntöönpanoon. Ihmisoikeuksien puolustaminen yhdistääkin usein puheen tasolla eri hallinonalojen toimijoita.

Viime vuosien politiikan ja toimien valossa Suomi on kaukana ihmisoikeuksien mallimaasta. Yksi esimerkki tästä on YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen määräaikaishavainto, joka on tärkeä osa sopimuksen täytäntöönpanon seuranta. Itse prosessi on Suomessa ollut avointa ja osallistavaa, mutta aikatauluista on pahasti lipsuttu. Tämä kertonee jotain siitä, miten Suomi suhtautuu sopimusvelvoitteisiinsa – eli viime kädessä lapseen. Kuluva hallituskauden aikana on tärkeää huolehtia painoarvon antamisesta ihmisoikeuksille ja niihin liittyville raportointiprosesseille. Lastensuojelun Keskusliitto kokoaa Suomessa vaihtoehtoista raporttia YK:n lapsen oikeuksien komitealle. Sen kautta voidaan nostaa esiin huolia, joita lasten ja perheiden arjessa esiintyy.

Lapsi- ja perhejärjestöt esittivät jo vuonna 2017, että hallitus laatisi kansallisen oikeusperustaisen lapsistrategian. Valmistelu eteni vuosina 2018–19, ja strategian tarve kirjattiin hallitusohjelmaan. Sitä tarvitaan, koska lapsen oikeuksien tulee ohjata valtionhallinnon lisäksi kuntien ja maakuntien päätöksentekoa lapsia ja lapsiperheitä koskevissa asioissa.

Toimiva oikeusvaltio edellyttää vahvaa kansalaisyhteiskuntaa. Järjestöt tukevat monin tavoin kansalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä tuottavat useanlaisia asteittain vahvistuvia palveluja. Järjestöillä on erityinen rooli osallisuuden vahvistamisessa. Lasten ja nuorten osallisuuden toteutumisesta on huolehdittava monella tasolla: heidän on voitava vaikuttaa omaan hyvinvointiinsa niin yksilöinä kuin ryhminäkin.

Lasten ja nuorten osallisuus on läsnä monin tavoin Lastensuojelun Keskusliiton arjen työssä. Liiton järjestämät tapahtumat ovat moniäänisiä, mikä tarkoittaa nuorten kohdalla valmistavia tapaamisia ja tukea heidän osallisuutensa toteutumiseksi. Keskusliitto tuo esiin vaikuttamistyössään lasten ja nuorten näkökulmia, joita kartoitetaan säännöllisesti. Lasten ja nuorten osallisuus huipentuu marraskuussa 2020 Eurochildin konferenssissa Hämeenlinnassa. Lapsilla ja nuorilla on alusta alkaen ollut keskeinen rooli sen suunnittelussa, ja suurin osa osallistujista tulee olemaan alle 18-vuotiaita.

Lastensuojelun Keskusliitto on kuullut myös lasten ilmastohuolen ja kehittänyt toimintaansa ollakseen hiilifiksi järjestö. Tämä näkyy sen arjessa ja yhteistyökumppaneiden suuntaan: esim. koulutuspäivillä tarjotaan yksinomaan kasvisruokaa.

2.

Toimintaympäristö- analyysi

YK:n lapsen oikeuksien komitealle tapahtuva raportointi ja komitealta saatavat maakohittaiset suositukset ovat avainasemassa, kun vahvistetaan lapsen oikeuksia. Sekä YK:n lapsen oikeuksien komitealle suunnattuja raporteja että komitealta saatuja suosituksia tullaan käyttämään laajasti keskusliiton vaikuttamistyössä.

Lasten ja perheiden hyvinvoinnin lisäämisen ja lapsen oikeuksia edistävän politiikan näkökulmasta on tärkeää vaikuttaa edelleen lapsistrategian toteutumiseen. Kansallinen lapsistrategia ohjaa alakohtaisten kunnallisten ja alueellisten strategioiden laadintaa. Sen yksi tavoite on vakiinnuttaa järjestelmällinen lapsivaikutusten arviointi kaikkeen lapsia välittömästi tai välillisesti koskevaan päätöksentekoon. Myös lapsibudjetoinnin edistäminen on keskeinen keino, jolla lasten asiat saadaan entistä paremmin poliittisen mielenkiinnon kohteeksi.

Lastensuojelun Keskusliiton talous pohjaa Lasten Päivän Säätiön tuottoon. Hankekehittäminen on kuitenkin toteutunut lähes yksinomaan STM:n veikkausvoittovaroista jaetun tuoton turvin. Tulevan hallituskauden aikana veikkausvoittovaroista jaettujen avustusten ehdot ja toimintatavat uudistetaan, mikä voi vaikuttaa myös keskusliiton kehittämistyöhön. Pitää vaikuttaa myös siihen, että Veikkaus toimii nykyistä selkeästi vastuullisemmin.

2.1 Hallitusohjelma vuosille 2019–2023

Hallitusohjelma sisältää monia yleisempiä strategisia linjauksia ja yksityiskohittaisempia tavoitteita, joita Keskusliitto eduskuntakaudelle asetti. Lähtökohta vaikuttamistyölle on siten myönteinen.

Hallitus sitoutuu ohjelmassaan lapsistrategian parlamentaariseen komiteavalmisteluun. Lisäksi se sitoutuu arvioimaan päätösten lapsivaikutuksia, edistämään lapsibudjetointia, lasten hyvinvoinnin tietopohjan vahvistamista sekä lasten ja nuorten osallisuutta. Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa (LAPE II) sekä perhekeskustoimintamallin levittämistä jatketaan. Viime hallituskaudella tehdyt heikennykset varhaiskasvatukseen korjataan, ja lapsen tuki varhaiskasvatuksessa saa lainsäädäntönsä. Lastensuojelun henkilöstömitoitus on etenemässä, ja perhevapaita koskeva linjaus huomioi lasten ja perheiden tarpeet.

Keskusliitto seuraa aktiivisesti hallitusohjelmassa suunniteltuja hankkeita, jotka liittyvät mm. perheenyhdistämisen helpottamiseen, lasten säilöönnoton vaihtoehtoihin sekä turvapaikanhakijoiden oikeusturvan parantamiseen.

Pitkjänteistä lapsi- ja perhepolitiikkaa voi uhata hallitusohjelmaan sisältyvien tavoitteiden rahoituspohja. Useat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia parantavat hankkeet on suunniteltu rahoitettaviksi kertaluonteisina tulevaisuusinvestointeina, eikä niille ole osoitettu rahoitusta hallituskauden jälkeen. Silloin ne ovat vaarassa jäädä lyhytaikaisiksi parannuksiksi. Hallitusohjelman taloudellinen pohja voi heikentyä jo hallituskauden aikana, jos asetettuihin tulotavoitteisiin ei päästä. Siksi vaikuttamistyössä korostetaan tärkeimpien hankkeiden kiireellisyttä ja toimenpiteiden jatkuvuuden merkitystä.

2.2 Seurattavia lainsäädäntö- ja kehityshankkeita

2.3 Vaalit

Kuntavaalit pidetään huhtikuussa 2021. Mikäli sote-maakuntaudistus etenee hallitusohjelman mukaisesti, järjestetään mahdollisesti maakuntavaalit. Arvioiden mukaan se tapahtuu aikaisintaan keväällä 2022, jolloin vaalivaikuttaminen alkaa jo edellisenä syksynä. Keskusliitto tekee sitä yhteistyössä jäsenistönsä ja muiden sidosryhmien kanssa.

Kuntavaaleissa painottuvat lasten, nuorten ja perheiden arjen, osallisuuden ja hyvinvoinnin teemat. Kunnissa luodaan arjen ympäristöjä ja päätetään varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta, harrastustoiminnasta sekä sosiaali- ja terveyspalveluista. Keskusliitto nostaa kaikessa vaalivaikuttamisessa esiin lapsi- ja perhenäkökulmaa sekä tarjoaa keinoja ja työkaluja lapsivaikutusten arviointiin sekä lasten ja nuorten osallisuuden lisäämiseen. Vaikuttamisen kärjet suunnitellaan tarkemmin lähempänä vaaleja.

3.

Strategiset teema-
alueet

Lastensuojelun Keskusliitto on strategiassaan vuosille 2018–2021 määritellyt viisi strategista tavoitetta. Kaksivuotisissa toimintasuunnitelmissa (2018–2019 ja 2020–2021) tarkennetaan ja seurataan näiden strategisten tavoitteiden toteuttamista konkreettisilla toimilla/hankkeilla. Tavoitteet voivat painottua eri tavoin eri toimintasuunnitelmakausilla.

- 1 Päätäjien ymmärrys lasten ja perheiden eriarvoistumisesta ja yhdenvertaisuutta edistävästä käytännöistä on kasvanut.
- 2 Lapsen oikeudet tunnetaan ja huomioidaan poliittisessa päätöksenteossa.
- 3 Lapsilähtöisyys toteutuu lapsi- ja perhepolitiikassa.
- 4 Lasten ja nuorten osallisuus toteutuu eettisesti kestäväällä tavalla.
- 5 Lastensuojelun vaikuttavuus lisääntyy tietopohjaisen ohjauksen avulla.

Kuvio 2: Strategiset tavoitteet vuosina 2018-2021

3.1 Lasten ja perheiden eriarvoistuminen

Strateginen tavoite 1: Päätäjien ymmärrys lasten ja perheiden eriarvoistumisesta ja yhdenvertaisuutta edistävästä käytännöistä on kasvanut.

Keskusliitto jatkaa vaikuttamistyötään lapsiperheköyhyyden vähentämiseksi. Lapsiperheiden pienituloisuus koskee lähes kymmentä prosenttia koko lapsiväestöstä. Palkkatulojen ja perusturvan välinen ero toimeentulon edellytyksenä on kasvanut huomattavasti. Niukkuus koettelee erityisesti yhden vanhemman perheitä, monilapsisia perheitä ja maahanmuuttajaperheitä. Pienituloisista perheistä noin kymmenesosa kokee vakavaa aineellista puutetta.

Syntyvyys on laskenut Suomessa jyrkästi. Vähenevä lapsimäärä tarkoittaa sitä, että yhteen lapseen voidaan käyttää enemmän resursseja kokonaiskustannusten kasvamatta. Lyhyellä aikavälillä se voi mahdollistaa heikoimmassa asemassa olevien lasten tukemisen, mutta tukikeinot eivät saa riippua lapsiväestön määrästä.

Lasten tilannetta saadaan parannettua tasapuolisesti perusturvaa korottamalla ja peruskoulua kehittämällä. Pienet tasokorotukset tuovat vain nimellistä apua lapsiperhearjessa esim. harrastusten kustannuksiin. Perinteisten keinojen lisäksi tarvitaankin uusia, esim. kolmannen sektorin tapoja auttaa. Lastensuojelun Keskusliitto edistää aktiivisesti tasa-arvoista lapsuutta perinteisin ja uusien keinoin.

3.1.1 Kaikille eväät elämään -koordinaatiohanke

Kaikille eväät elämään -avustusohjelma nostaa vuoden 2020 aikana ohjelman hankkeista nousevia havaintoja ja näkökulmia esiin tilaisuuksissaan ja julkaisuisaan. Päätapahtumat ovat perheiden päivän tilaisuus toukokuussa 2020 ja ohjelman päättäjätilaisuus marraskuussa. Ohjelma tuottaa myös kampanjamuotoista materiaalia lasten ja nuorten eriarvoistumisesta hankkeidensa näkökulmasta. Toiminta keskittyy taloudelliseen eriarvoisuuteen ja niukkuuden kokemuksiin, lapsiperheiden tilanteeseen aikuisten tai lasten sairastaessa sekä maahanmuuttajanuorten tilanteeseen.

Verkostotapaamiset ja muut kokoontumiset sekä sisäinen ja ulkoinen viestintä jatkuvat aiempien vuosien tapaan. Ohjelma kestää vuoden 2020 loppuun.

3.1.2 Maahanmuuttajataustaiset lapset

Keskusliitto jatkaa työtä verkostoissa, joissa käsitellään turvapaikanhakijana Suomeen tulleiden lasten asioita. Se etsii verkostoja ja yhteistyökumppaneita, jotta paperittomien lasten määrästä ja tilanteesta saadaan tietoa. Vaikuttamistyö ilman huoltajaa tulleiden edustajatoiminnan laadun ja riippumattomuuden parantamiseksi sekä muiden heidän palvelujensa kehittämiseksi jatkuu.

Liitto ottaa huomioon myös haitallisten seikkojen – kuten kunniaväkivallan – vaikutuksia maahanmuuttajataustaisten lasten elämään ja pyrkii auttamaan ihmiskaupan uhreja.

3.1.3 Haavoittavassa asemassa olevat lapset

Keskusliitto jatkaa vaikuttamistyötään vammaisten lasten oikeuksien ja erityisesti osallisuuden ja osallistumismahdollisuuksien esiin tuomiseksi yhteistyössä lapsi-, perhe- ja vammaisjärjestöjen kanssa. Tähän liittyvää lainsäädäntöä seurataan tarkoin (ks. luku 2.2).

Sosiaaliturvauudistuksessa tulee huomioida sen vaikutukset erilaisissa elämäntilanteissa oleviin lapsiperheisiin. Vaikka vaikuttamistyön ytimessä on uni-versaali, kaikkia lapsiperheitä koskeva sosiaalipolitiikka, tarvitaan myös kohdennettuja toimia.

3.1.4 Nuorten itsenäistyminen Suomessa 2020 -selvitys

Keskusliitto selvittää 16–18-vuotiaiden nuorten näkemyksiä ja kokemuksia itsenäistymisestä 2020-luvun kynnyksellä. Toisen asteen oppilaitosverkoston on harventunut, eli yhä useampi nuori joutuu muuttamaan kotoa voidakseen opiskella toivomassaan oppilaitoksessa. Kaikilla 16-vuotiailla ei ole vielä valmiuksia asua itsenäisesti, jolloin he saattavat valita opiskelupaikan tai -alan pikemminkin maantieteen kuin oman kiinnostuksensa perusteella.

Rinteen hallitus pyrkii jatkamaan oppivelvollisuuden 18-vuotiaisiin. Uudistuksen valmistelussa tulee huolehtia, että nuorilla on esim. asuinpaikasta riippumatta mahdollisuus tehdä heitä tyydyttäviä valintoja. Keskusliitto tuottaa tietoa sekä vaikuttamistyönsä että uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tueksi. Se edistää myös edistää nuorten äänen kuulumista heitä koskevien asioiden valmistelussa.

3.2 Lapsen oikeuksien vahvistaminen

Strateginen tavoite 2: Lapsen oikeudet tunnetaan ja huomioidaan poliittisessa päätöksenteossa.

Keskusliiton kaiken vaikuttamistyön lähtökohta ja tavoite on, että lapsen oikeudet ja YK:n lapsen oikeuksien sopimus tunnetaan ja huomioidaan poliittisessa päätöksenteossa. Keskeisiä ovat myös muut lasten kannalta merkittävät ihmisoikeusvelvoitteet sekä Euroopan neuvoston lapsiohjelma ja lapsen oikeuksien strategia (2016–2021). Lapsen oikeuksien edistämiseksi tehdään yhteistyötä lapsi- ja perhejärjestöjen sekä ihmisoikeustoimijoiden kanssa.

Kohderyhmänä on suuri yleisö mukaan lukien lapset ja nuoret, eri sektoreilla ja hallinnon tasoilla toimivat luottamushenkilöt ja viranhaltijat sekä lasten, nuorten ja perheiden parissa työskentelevät ammattilaiset. Keskusliitto tuo kannanotoissaan, lausunnoissaan, työryhmissä, tapaamisissaan poliittisten päättäjien kanssa ja eduskunnan valiokuntakuulemisissa säännönmukaisesti esiin, että lapsen oikeudet on huomioitava kaikissa päätöksissä ja toimissa, jotka vaikuttavat lasten ja lapsiperheiden elämään.

Lapsen oikeuksien sopimus velvoittaa julkista valtaa toteuttamaan sopimusta aktiivisesti. Lapsivaikutusten arviointi, lapsibudjetointi ja kansallinen lapsistrategia ovat toisiinsa liittyviä keskeisiä välineitä sopimuksen täytäntöönpanossa. Keskusliitto korostaa niiden merkitystä ja edistää niiden tunnettuutta ja käyttöönottoa.

Lapsen oikeuksien sopimuksessa painotetaan erityisiä tarpeita omaavien lapsiryhmien oikeuksia. Keskusliitto edistää yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa esim. niiden lasten oikeuksia, joilla on jokin heidän elämäänsä vaikuttava vamma tai jotka ovat maahanmuuttajataustaisia.

3.2.1 Lapsen oikeuksien viestintä

Lapsen oikeuksien viestintää kohdennetaan edelleen lapsiin, nuoriin ja kasvatustalan ammattilaisiin. Keskusliitto on saanut OKM:n rahoitusta lapsen oikeuksien viestinnän koordinoimiseen vuosille 2019–2020 ja hakee rahoitusta sen jälkeenkin. Mikäli jatkorahoitus myönnetään, viestintäverkoston toimintaa jatketaan ja kehitetään entistä pitkäjänteisemmin. Lapsen oikeuksien viikon toteutusta jatketaan, ja lapsen oikeuksien verkkosivustoa kehitetään kohderyhmälähtöisesti. Lapsen oikeuksia pidetään esillä sosiaalisessa mediassa, Lapsen Maailma-lehdessä ja koulutuspäivillä.

Lapsen oikeuksien kansallinen viestintästrategia on vanhentunut ja menettänyt ohjaavuutensa. Se uudistetaan vuosina 2020–2021. Keskusliitto osallistuu työhön kiinteästi yhdessä lapsiasiavaltuutetun kanssa ja pyrkii vaikuttamaan siihen, että lapsen oikeuksien viestintästrategia kiinnittyy vahvasti lapsistrategiaan ja tukee sitä.

3.2.2 Lapsen oikeuksien raportointi ja siihen liittyvä vaikuttaminen

Keskusliitto koordinoi edelleen YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksen vaihtoehdoisen raportin valmistelua ja vastaa sen toimittamisesta YK:n lapsen oikeuksien komitealle. Keskusliitto osallistuu Lapsen oikeuksien komitean järjestökuulemiseen Genevessä.

YK:n lapsen oikeuksien komitea tulee toimintasuunnitelmakauden aikana antamaan Suomelle suositukset siitä, kuinka lapsen oikeuksia tulisi edistää Suomessa.

Keskusliitto suuntaa vaikuttamistyötään näiden päätelmien ja suositusten perusteella. Niistä viestitään laaja-alaisesti, järjestelmällisesti ja tehokkaasti. Keskusliitto hyödyntää vaikuttamistyössään vaihtohtoisen raportin lisäksi sen koostamisen yhteydessä saatua laajempaa informaatiota lapsen oikeuksien tilasta Suomessa.

Keskusliitto jatkaa vaikuttamistyötä liittyen lasten oikeuksiin verkossa. Se tekee tunnetuksi YK:n lapsen oikeuksien komitean yleiskommentteja – kuten kommenttia lapsen oikeuksista digitaalisessa ympäristössä – ja nostaa esille esim. Euroopan neuvoston ministerikomitean suosituksia.

3.2.3 Lapsen oikeudet poliittisessa päätöksenteossa

Kaiken lapsi- ja perhepolitiikan tavoitteena tulee olla lapsen oikeuksien sopimuksen kattava ja tehokas täytäntöönpano. Kansallisen lapsistrategian valmistelu antaa siihen hyvät mahdollisuudet.

Keskusliitto edistää lapsenoikeusperustaisen lapsistrategian käyttöönottoa ja tarjoaa asiantuntemustaan jo lakihankkeiden varhaisessa valmisteluvaiheessa. Liitto rakentaa luottamusta, eli luo ja hoitaa yhteyksiä päätöksentekijöihin ja valmistelijoihin. Se tuo tapaamisissa, kannanotoissaan ja lausunnoissaan esiin, että lapsiin kohdistuvien vaikutusten arviointi on välttämätöntä kaikessa lapsiin ja perheisiin vaikuttavassa päätöksenteossa. Keskusliitto tuottaa tietoa lapsibudjetoinnista ja edistää sen käyttöönottoa sekä valtakunnallisesti että paikallisesti.

Keskusliitto tavoittelee jäsenyyttä keskeisten hankkeiden valmistelutyöryhmissä sekä tiivistää yhteistyötä eduskunnan Lapsen puolesta -ryhmälle. Ääni lapselle -teeseihin sitoutuneiden kansanedustajien työtä seurataan ohjelmatiimin, tietopalvelun ja viestinnän yhteistyönä ja heille lähetetään tietoa, kun eduskunnassa tehdään lasten hyvinvoinnin ja oikeuksien kannalta keskeisiä päätöksiä. Vaikuttamistyötä suunnataan myös syksyllä 2019 kansanedustajille tehdyn kyselyn pohjalta.

3.2.4 Eurooppalaiseen päätöksentekoon vaikuttaminen

Lapsiin investointi ja huono-osaisuuden kierteen katkaiseminen ovat ratkaisevia koko Euroopan tulevaisuuden kannalta. EU on sitoutunut suojelemaan lasten oikeuksia ja edistämään sosiaalista oikeudenmukaisuutta. Tästä huolimatta lasten oikeudet näkyvät EU-päätöksenteossa vähän. Keskusliitto jatkaa Euroopan neuvoston lapsiohjelman ja -strategian esiin tuomista vaikuttamistyössään.

EU on pyrkinyt edistämään talouskasvua ja työpaikkojen luomista Eurooppa 2020 -strategiallaan. EU-ohjausjakso on kuitenkin toiminut heikosti lasten hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta. Keskusliitto koettaa vaikuttaa siihen, että tulevaisuudessa lasten hyvinvoinnin ja eriarvoistumisen ehkäisemisen kannalta tärkeitä seikkoja – kuten varhaiskasvatuksen osallistumisastetta tai sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuutta – tarkastellaan maaraportoinnissa sosiaali-indikaattoreiden yhteydessä.

Lastensuojelun Keskusliiton keskeinen kumppani EU-vaikuttamistyössä on Eurochild-verkosto. Keskusliitto pyrkii yhteistyössä Eurochildin kanssa vaikuttamaan siihen, että EU-tasolle saataisiin vihdoin lasten asioista huolehtiva komissaari. Eurochild järjestää keskusliiton kanssa loppuvuodesta 2020 korkean tason kansainvälisen lapsen oikeuksien seminaarin. Keskusliitto tekee lisäksi yhteistyötä Euroopan komission lapsen oikeuksien foorumeiden, Euroopan parlamentin lapsen oikeuksien ryhmän ja Euroopan neuvoston lapsiasioista vastaavien tahojen kanssa.

3.3 Lapsilähtöinen lapsi- ja perhepolitiikka

Strateginen tavoite 3: Lapsilähtöisyys toteutuu lapsi- ja perhepolitiikassa.

Keskusliitto pyrkii laajentamaan käsitystä siitä, mitä lapsipolitiikalla tarkoitetaan. Se seuraa tiiviisti merkittävimpien laki- ja uudistushankkeiden (ks. luku 2.2) etenemistä ja toimeenpanoa sekä vaikuttaa niihin lapsi- ja perhenäkökulmista. Liitto osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun nostamalla esille eri hallinnonalojen päätösten vaikutuksia lapsiin. Se osoittaa konkreettisesti, miten poliittiset uudistukset heijastuvat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin ja arkeen. Se tuo keskusteluun niitä sokeita pisteitä, joissa lapset jäävät huomiotta. Keskusliitto valmistautuu keskusteluun huolellisella politiikan eri osa-alueiden tarkastelulla lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta.

Keskusliitto edistää kokonaisvaltaista lapsi- ja perhepolitiikkaa yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa. Se korostaa lapsi- ja perhepolitiikan pitkäjänteisyyttä sekä sitä, että yksittäisten lakimuutosten valmistelussa on otettava huomioon muutosten ja kehityskulkujen yhteisvaikutukset. Liitto osallistuu lapsistrategian valmisteluun sekä lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman jatkovaiheeseen (LAPE II).

Vaikuttamistyön välineinä ovat politiikkasuositukset, tavoiteohjelma sekä muut yhteiskunnalliset kannanotot. Keskusliitto tekee tiivistä yhteistyötä jäsenyhteisöjensä kanssa ja on avoin uusille kumppanuuksille lapsilähtöisen päätöksenteon ja yhteiskunnallisen keskustelun vahvistamiseksi. Liitto jatkaa Näkökulmia lapsipolitiikkaan -keskusteluserjaa ja järjestää syksyllä 2020 korkeatasoisen seminaarin, jonka teema on koulupolku. Yhteistyökumppanien kanssa pidetään vaikuttajaseminaareja ja tavataan päättäjiä ajankohtaisten aiheiden tiimoilta.

Keskusliitto toimii yhteistyökumppanina valtioneuvoston selvitys- ja tutkimushankkeessa lapsibudjetoinnista, jonka tavoitteena on tukea tietoon ja lapsen oikeuksiin perustuvaa johtamista sekä julkisten varojen vaikuttavaa käyttöä lapsen oikeuksien näkökulmasta.

3.3.1 Perheet keskiöön! –hanke 2018–2020 (–2021)

Perheet keskiöön! on STEA:n rahoittama yli 70 järjestön yhteinen perhekeskustoiminnan kehittämis- ja koordinaatiohanke (2018–2020). Sen päätavoite on kiinnittää järjestöjen tarjoamaa toimintaa, tukea ja palveluita osaksi perhekeskustoimintaa koko valtakunnan alueella.

Keskusliitto koordinoi hanketta kolmen koordinaattorin ja kuuden maakunnallisen järjestöagentin voimin. Järjestöjen kiinnittymistä perhekeskustoimintaan tuetaan valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti mm. verkostoimisen, osaamisen vahvistamisen ja arvioinnin kehittämisen keinoin.

Vuonna 2020 hankkeen järjestöverkoston asiantuntijat kouluttavat perhekeskustoimijoita eri puolella Suomea mm. seuraavista teemoista: erityistä tukea tarvitsevien lasten ja heidän perheidensä kohtaaminen ja tukeminen, yhteisöllinen työ perhekeskuksissa ja niiden kohtaamispaikoissa, parisuhteen tukeminen ja eroauttaminen, lapsiperheiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen perhekeskuksissa sekä haastavat elämäntilanteet ja kriisit lapsiperheiden arjessa. Koulutusta tarjotaan myös ruotsiksi.

Maakunnallisen työn pääpaino on järjestöjen keskinäisen sekä järjestöjen ja kuntien/maakuntien toimijoiden välisen yhteistyön vahvistaminen

perhekeskustoiminnan ympärillä. Valtakunnallinen järjestöverkosto kokoon-tuu kaksi kertaa ja järjestää valtakunnalliset Perhekeskuspäivät vuonna 2020. Kohtaamispaikkatoiminnan arviointityö etenee ja uusia vertaisarvioitsijoita kou-lutetaan. Vuosi 2021 on hankkeen rahoituksen suhteen optiovuosi. Se toteutuu, jos rahoittaja näkee hankkeen jatkon tarpeellisena.

3.3.2 Lapset SIB

Lapset SIB on vaikuttavuusinvestoimisen hanke, jonka pitkän tähtäimen tavoite on ennakoivien ja ehkäisevien palveluiden lisääminen sekä mitattavien tulostavoitteiden ja vaikutusten vahvistaminen kunnissa. Hanketta hallinnoi FIM Varainhoito Oy. Lastensuojelun Keskusliitto toimii hankkeessa lastensuojelun asiantuntijana sekä hankkeen koordinoijana.

Lapset SIB -ohjelman joka kunnassa tuetaan data-analyysin perusteella valitun kohderyhmän lapsia ja perheitä oikea-aikaisilla ja ehkäisevillä interventioilla. Kunta maksaa FIM Varainhoidon hallinnoimalle rahastolle interventioista vain, mikäli ne ovat kustannusvaikuttavia. Interventiot kestävät kunnasta riippuen 5–12 vuotta. Ohjelman kautta tuetaan yksilöllisesti ainakin 450 lasta ja perhettä. Kunta ohjaa itse vahvasti tavoitteiden määrittelyä. Lapset SIB -ohjelmissa seurataan interventioiden kustannusvaikuttavuutta vuoden 2031 loppuun.

Vuonna 2020 kuntien Lapset SIB -ohjelmissa keskitytään toiminnan käynnistämiseen ja vaikuttavuuden varmistamiseen. Silloin tiedotetaan myös vahvemmin ohjelmien tilanteista ja tuloksista sosiaalisessa ja muussa mediassa.

3.4 Lasten ja nuorten osallisuus

Strateginen tavoite 4: Lasten ja nuorten osallisuus toteutuu eettisesti kestäväällä tavalla.

Lapsilla ja nuorilla on oikeus ja esim. Nuorisobarometrin (2018) mukaan myös kiinnostusta osallistua ja vaikuttaa. Aina käytännöt ja asenteet eivät kuitenkaan tue mielekästä osallistumista. Lastensuojelun Keskusliitto haluaa lisätä tietoa ja ymmärrystä sekä purkaa esteitä eettisen ja mielekkään osallistumisen tieltä. Sen tapahtumissa ja vaikuttamistyössä tarjotaan tilaa lasten ja nuorten näkemyksille.

Vaikka erilaisia lasten osallisuutta ja vaikuttamista tukevia rakenteita ja toimintamuotoja on paljon, ei niitä arvioida systemaattisesti, eikä lasten osallistumisoikeuksien toteutumisesta eri ympäristöissä ole riittävästi tietoa. Keskusliitto haluaa kehittää ratkaisuja ja tukea jäsenyhteisöjensä osaamista, jotta lasten ja nuorten osallisuus toteutuu eettisesti kestäväällä tavalla.

Lasten ja nuorten yhdenvertaisen osallisuuden vahvistaminen edellyttää osallisuustyön koordinoimista ja kehittämistä. Tästä syystä keskusliitto vakinaistaa osallisuuskoordinaattorin työtehtävän. Näin turvataan osallisuus yhtenä keskusliiton ydintoiminnoista ja syvennetään sitä. Osallisuustyön koordinoimalla vahvistetaan lasten, nuorten ja perheiden äänen kuulumista sekä eri toimijoiden välistä yhteistyötä.

Keskusliitto pyrkii vahvistamaan erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten osallisuutta sekä tietoutta omista oikeuksistaan. Se etsii tapoja, joilla kuullaan paremmin maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten ääntä, ja lisää yhteistyötä jo olemassa oleviin verkostoihin.

3.4.1 Osallisuus keskusliiton toiminnassa

Vuosittainen Nuorten Päivä on vakiinnuttanut paikkansa keskusliiton työskentelyssä ja sen konseptia kehitetään. Lasten suojelun kesäpäivien yhteydessä järjestetään nuorten vertais- ja vaikuttamistoimintaa paikallisten tarpeiden mukaan. Erityisesti pienten lasten osallisuutta pyritään tulevaisuudessa vahvistamaan yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa.

Valtakunnallisilla lastensuojelupäivillä jatketaan paljon kiitosta saanutta kokemuskirjastoa. Sen tarjontaa monipuolistetaan lastensuojelusta kokemusta omaavien nuorten lisäksi muilla näkökulmilla.

Keskusliitto on hakenut kolmivuotista STEA-avustusta koordinaatio- ja kehittämishankkeelle, joka vahvistaa lasten yhdenvertaisia osallistumisoikeuksia. Hanke koordinoisi eri toimijoiden yhteistä osallisuus- ja kehittämistyötä valtakunnallisena osallisuusverkostona. Liitto tulee edistämään lasten osallisuutta hankeavustuksesta riippumatta.

Keskusliitto jatkaa Tarinoita lastensuojelusta -projektia edistämällä televisio- tai nettisarjan tuotantoa ja osallistamalla sen tuottamiseen, mikäli se toteutuu.

3.4.2 Osallisuuden edistäminen yhteiskunnassa

Euroopan neuvosto julkaisi vuonna 2016 arviointityökalun, jonka avulla jäsenmaat voivat tarkastella lasten osallistumisoikeuksien toteutumista tukevaa lainsäädäntöä ja rakenteita. Suomessa pilottihanke käynnistyi vuonna 2019 oikeusministeriön koordinoimana. Keskusliitto toimii siinä kumppanina. Se tarkastelee erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien lasten oikeuksien toteutumista ja toteuttaa sekä suunnittelee fokusryhmähaastatteluita. Pilotista saatua tietoa hyödynnetään keskusliiton omassa vaikuttamistyössä.

Ensimmäistä kertaa Suomessa toteuttavalla Care Day -päivällä pyritään purkamaan lastensuojelun sijaishuoltoon liittyvää leimaa. Päivän toteutuksesta vastaa Pesäpuu ry., ja keskusliitto on mukana yhteistyökumppanina.

Lasten ja nuorten tietämystä omista oikeuksistaan lisätään mahdollisesti suunnittelemalla Minun oikeuteni -applikaatio. Nuoret ovat vahvasti mukana suunnittelemassa sen sisältöä, ja applikaatio toteutetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

3.5 Lastensuojelun vaikuttavuus

Strateginen tavoite 5: Lastensuojelun vaikuttavuus lisääntyy tietopohjaisen ohjauksen avulla.

Keskusliitto tekee pitkäjänteistä työtä lastensuojelun vaikuttavuuden lisäämiseksi. Se nostaa esiin ehdotuksia, joilla vaikuttavuutta voidaan lisätä ja tarjoaa ajantasaista tietoa lastensuojelun tilasta. Pistemäisen vaikuttamisen sijaan seurataan ja syvennetään jo aiemmin esiin nostettuja lastensuojelun teemoja ja hyödynnetään tehtyä vaikuttamistyötä – esim. lastensuojeluun liittyviä kustannusvaikutuksia ja perheen jälleenyhdistämiseen liittyviä kysymyksiä.

Keskusliitto jatkaa yhteistä vaikuttamistyötä lastensuojelun järjestötoimijoiden kanssa. Kuntajäseniä pyritään houkuttelemaan vahvemmin mukaan toimintaan. Vaikuttamistyön tueksi liitto hakee uutta tietoa ajankohtaisista teemoista myös Suomen ulkopuolelta.

3.5.1 Lastensuojelun laatuun vaikuttaminen ja tiedon tuottaminen

Keskusliitto edistää lastensuojelun politiikkasuosituksissaan nostamia asioita. Toimintasuunnitelmakaudella laaditaan politiikkasuositukset sijais- ja jälkihuollosta. Liitto vaikuttaa myös siihen, että hallitusohjelmassakin mainittu lastensuojelun asiakasmitoitus toteutuu. Lisäksi se seuraa systemisen mallin toimivuutta. Keskusliitto edistää parempaa lastensuojelun johtamista ja tarjoaa erilaisia johtamisen foorumeita sekä järjestö- että kuntajohtajille.

Keskusliitto syventää lastensuojelun tietopohjaa. Se tekee julkaisusarjan ja vaikuttamiskampanjan, joissa kuvataan lastensuojelun toimivia käytäntöjä ja otetaan kantaa siihen, mikä on hyvää lastensuojelua. Lastensuojelua tarkastellaan työntekijöiden, yhteistyökumppaneiden sekä lasten ja perheiden kokemusten näkökulmista. Lastensuojelun roolia ja asemaa lapsiperhepalveluiden ja aikuisten palveluiden kokonaisuudessa tarkistetaan. Liitto pyrkii yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa tuomaan esiin vanhempien näkökulmaa lastensuojelussa.

Keskusliitto jatkaa vaikuttamistyötä sijaishuollon teemoista hyödyntäen aiemmin tekemiään julkaisuja. Koska hallitusohjelmassa ei ole lainkaan huomioitu sijaishuollon kokonaisuutta, keskusliitto haluaa omalla toiminnallaan tuoda yhteiskunnalliseen keskusteluun sijaishuollon laatuun liittyviä näkökulmia. Vaikuttamistyön painopisteitä ovat mm. sijaishuollon valvonta, sijoitettujen lasten ja nuorten kokemustieto sekä arvopohjaisen palvelutoiminnan rooli kilpailutuksissa.

Keskusliitto työstää vuoden 2020 aikana yhteisjulkaisun Nuoren Oikeudet Ja Asema (NOJA) -hankkeen kanssa aiheesta "Sijoitettujen nuorten tiedollisten oikeuksien turvaaminen".

3.5.2 Lasten kaltoinkohtelun ennaltaehkäisy

Keskusliitto on mukana lastensuojelun kaltoinkohtelua ennaltaehkäisevässä työssä. Se lisää tietoutta turvallisen ja turvattoman kasvuympäristön merkityksestä lapsen kehitykselle sekä väkivallalta suojaavista että sille altistavista tekijöistä. Keväällä 2020 uusitaan kysely suomalaisten kasvatustasanteista ja kuritusväkivallan käytöstä. Edellinen kysely tehtiin keväällä 2017.

Vaikuttamistyö kannustavan kasvatuksen ja lapsuuden aikaisten haitallisten kokemusten teemoista jatkuu. Keskusliitto pyrkii tuottamaan lisätietoa teemasta esittelemällä maailmalla käytävää ACE (Adversed childhood experiences) -keskustelua esim. kokoamalla kansainvälisten tutkimusten tuloksia.

4.

Tiekartta

Keskusliitto on strategiassaan määritellyt vuosien 2018–2021 tiekartan, jossa määritellään, millaisilla sisäisillä toimilla strategisten tavoitteiden toteuttaminen onnistuu. Tiekartan toteutuminen edellyttää yhdessä tekemisen kulttuuria sekä keskusliiton arvojen mukaista rohkeaa, avointa ja inhimillistä toimintaa.

Kuvio 3: Strategiakauden tiekartta

4.1 Innovatiivinen ja monikanavainen vaikuttamistyö

Keskusliiton ohjelma- ja viestintätiimit tekevät tiivistä yhteistyötä. Asiantuntijatyötä tuodaan esiin monikanavaisesti ja innovatiivisin viestinnän keinoin. Sisältötyöstä viestitään ymmärrettävästi ja vaikuttavasti. Liitto etsii uusia viestintäkanavia ja yhteistyökumppanuuksia tavoittaakseen keskeiset kohderyhmät. Se vahvistaa osaamistaan vaikuttamistyön seurannassa ja arvioinnissa.

4.2 Ennakointi ja seuranta

Ennakointi on kiinteä osa kaikkien keskusliiton asiantuntijoiden työtä. Siinä hyödynnetään mm. mediaseurantaa, joka nostaa esiin heikkoja signaaleja päivittäin. Ennakointityötä tehdään myös kuulemalla käytännön tason toimijoita esim. LOS-verkostossa, Perheet keskiöön -hankkeessa ja Kaikille eväät elämään -koordinaatiohankkeen verkostossa sekä liiton neuvottelukunnissa.

Keskusliitto seuraa toimintaansa tarkemmin vuosikatsauksissaan. Seurannassa käytetään määrällisiä indikaattoreita ja laadullista arviointia. Vaikuttamistyötä mitataan konkreettisilla tavoitteilla, joiden toteutumista seurataan. Mediaseurannasta analysoidaan puolivuositain, onko liitto onnistunut nostamaan julkiseen keskusteluun haluamiaan puheenaiheita.

4.3 Vahvat verkostot ja vaikuttavat jäsenpalvelut

Keskusliitto koordinoi yhteistyötä ja tarjoaa verkostoitumismahdollisuuksia jäsenjärjestöilleen, kuntajäsenilleen ja muille sen strategisten tavoitteiden kannalta keskeisille tahoille. Vahvat verkostot ovat keskeisessä roolissa liiton työssä ja se tekee laajaa yhteistyötä järjestö-, kunta-, hallinto- ja viranomaistoimijoiden kanssa.

Vuorovaikutus jäsenyhteisöjen kanssa on keskeisessä roolissa keskusliiton asiantuntijatyössä. Sitä kehitetään luomalla sellaisia toimintatapoja ja verkostoja, jotka edistävät parhaiten vaikuttavaa yhteistyötä.

Keskusliitto vahvistaa jäsenpalveluitaan konseptuomalla niitä. Se käynnistää kahdenvälisiä yhteistyötä, joka tarjoaisi jäsenistölle mahdollisuuden suorempana yhteistyöhön. Neuvottelukuntien toimintaa jatketaan. Strategiakauden alkupuoliskolla niitä ovat olleet lastensuojelun, osallisuuden edistämisen sekä lapsi- ja perhepolitiikan neuvottelukunnat.

4.3.1 Kansainväliset verkostot

Kansainvälinen yhteistyö rakentuu keskusliitossa ensisijaisesti eurooppalaisen ja pohjoismaisen yhteistyön sekä lähialueyhteistyön kautta. Näin liitto haluaa edistää lapsen edun ja lapsen oikeuksien toteutumista.

Keskusliitto jatkaa vahvassa roolissa Eurochild-verkostossa, ja Suomella on edustaja Eurochildin Children's Councilissa. Eurochild tekee vaikuttamistyötä, jotta lasten lähtökohdat Euroopassa olisivat entistä tasa-arvoisemmat. Vaikuttamistyössä korostetaan lapsiin investoimisen tärkeyttä ja talouspolitiikan valjastamista köyhyyden vähentämiseen.

Pohjoismaisessa yhteistyössä ovat tärkeitä pohjoismaiset lastensuojelupäivät ja perhehoidon kysymyksiin keskittyvä yhteistyöverkosto.

Keskusliitto tekee Venäjän kanssa lähialueyhteistyötä sekä valtakunnallisesti että paikallisella tasolla. Sen tavoitteena on tiedon- ja osaamisenvaihto sekä lapsen oikeuksien edistäminen.

Kansainvälistä yhteistyötä tehdään myös OMEPin (varhaiskasvatuksen maailmanjärjestö), IFCOn (kansainvälisen perhehoidon järjestö) ja sijaishuollon toimijoiden FICE-verkostoissa.

4.4 Osaamisen kehittäminen

Vaikuta rohkeasti -koulutuskokonaisuutta jatketaan. Kokonaisuus pyrkii tarjoamaan koko henkilökunnalle työkaluja ketterään, oikea-aikaiseen ja toimivaan vaikuttamistyöhön, itsensä ja työnsä johtamiseen sekä työyhteisönä toimimiseen. Koulutuksissa voidaan lisätä henkilökunnan sisäistä vuorovaikutusta ja käydä yhdessä läpi hankaliakin työyhteisökysymyksiä.

Valtakunnalliset lastensuojelupäivät® tarjoavat mahdollisuuden valtakunnan tason osaamisen kehittämiseen ja verkostoitumiseen. Kesäpäivillä koulutusta viedään pienemmille paikkakunnille ja pyritään tavoittamaan juuri niiden alueiden toimijat.

4.5 Henkilöstöstä huolehtiminen

Keskusliiton tärkein voimavara on osaava ja sitoutunut henkilöstö. Perheystävällisenä työpaikkana liitto edistää työntekijöidensä hyvinvointia sekä yhteiskunnallista keskustelua perheen ja työn yhteensovittamisesta. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuuksia kehittää osaamistaan ja ammattitaitoaan.

Työterveyshuollossa yhteistyökumppani on Eiran sairaala, ja työsuojelutoimikunta jatkaa työskentelyään työsuojelun ja -hyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Vuonna 2018 toteutettu työtyytyväisyyskysely uusitaan viimeistään vuonna 2021.

4.6 Yhdessä johtaminen

Keskusliiton johtaminen perustuu yhdessä johtamisen periaatteille: avoimelle keskustelulle, kunnioitukselle ja henkilöstön mukaan ottamiselle päätöksentekoon. Johtoryhmän työ on avointa ja vuorovaikutuksellista. Esihiestystä kehitetään valmentavan johtamisen mallin mukaisesti. Laajennetun joryn työtä jatketaan.

5.

Organisaatio

Keskusliiton organisaatiossa ei ole tiedossa suuria muutoksia kaudella 2020–2021.

5.1 Ohjelmatyön rakenteet

Vaikuttamistyön kokonaisuuteen sisältyy kaksi ohjelmatiimiin kuuluvaa minitiimiä. Lastensuojelun minitiimi vastaa lastensuojeluun ja sijaishuoltoon sekä lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen liittyvästä vaikuttamistyön kokonaisuudesta. Lapsi- ja perhepolitiikan minitiimi vastaa lapsi- ja perhepolitiikkaan, varhaiskasvatukseen ja koulutukseen sekä lapsen oikeuksiin painottuvasta vaikuttamistyöstä. Ohjelmatiimiin kuuluvat minitiimien lisäksi kehittämishankkeiden päälliköt ja -koordinaattorit.

Vaikuttamistyötä kehitetään ennakoivaan ja suunnitelmalliseen suuntaan. Keskusliitto seuraa hallitusohjelmakaudeksi tekemäänsä vaikuttamisen suunnitelmaa. Se osallistuu aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun tekemällä mediayhteistyötä, tuottamalla tarvittavaa tietoa, kouluttamalla ja verkostoitumalla.

Asiantuntijat tekevät laajaa ja tavoitteellista yhteistyötä sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Vaikuttamistyön osaamista syvennetään ja vahvistetaan entisestään, mikä tapahtuu jaetun asiantuntijuuden käytännöllillä sekä tiimitasolla että ulkoisessa yhteistyössä.

Hankekokonaisuus koostuu Kaikille eväät elämään -hankkeen työntekijöistä, Lapset SIB-hankkeen hankepäälliköistä ja hankekoordinaattorista sekä Perheet keskiöön! -hankkeen hankepäälliköistä sekä hankekoordinaattorista.

5.2 Viestintä ja tietopalvelu

Viestintä tukee tehokkaasti ja monipuolisesti keskusliiton vaikuttamistyötä ja nostaa esiin sen keskeisiä teemoja. Se rakentaa liiton ulkoista kuvaa ja identiteettiä, ylläpitää ja kehittää visuaalista ilmettä, verkkoläsnäoloa ja -viestintää sekä vuorovaikutusta sisäisesti ja ulospäin. Näillä keskeisillä osa-alueilla on viestintätiimissä vastuuosajansa. Tiimissä toimivat myös some-, verkkopalvelu- ja Lapsen Maailma -tiimi.

Viestintää tehdään suunnitelmallisesti vuosisuunnitelmien pohjalta ja niiden toteutumista seuraten. Kärkiviestit ja niiden hashtagit määritellään vuosittain. Sometyöllä ja verkkoviestinnällä on omat strategiansa. Heikkoja signaaleja seurataan, ja reaktiiviselle viestinnälle jätetään riittävästi tilaa. Viestinnän onnistumista analysoidaan ja seurataan mediaseuranta- ja julkisuusanalyysien pohjalta.

Tietopalvelu tukee keskusliiton ja sen jäsenyhteisöjen työtä keräämällä, analysoimalla ja visualisoimalla tietoa sekä laatimalla infografiikkaa. Sitä kehitetään pitkäjänteisesti tiedon analysoinnin ja visualisoinnin tueksi. Kirjaston kokoelmanhoitoa jatketaan vuonna 2015 laaditun suunnitelman mukaisesti.

Toimintasuunnitelmakaudella 2020–2021 keskusliiton verkkoviestinnän kokonaisuus uudistetaan vuonna 2019 laaditun suunnitelman mukaisesti. Uudistuksessa huomioidaan saavutettavuuskysymykset.

5.2.1 Lapsen Maailma

Lapsen Maailma taustoittaa ja tukee keskusliiton vaikuttamistyötä sekä tapahtumien ja julkaisujen markkinointia. Lehden kantava teema on toimintasuunnitelmakaudella lasten ja nuorten osallisuus. Vuonna 2020 julkaistaan 8 numeroa.

Printin rinnalla aletaan markkinoida maksullista verkkoversiota, ja mikromaksamisen mahdollisuuksia kartoitetaan.

Lehti tulee näkymään sosiaalisessa mediassa entistä paremmin. Lehden avustajia ja bloggaajia sitoutetaan keskusliiton työhön esim. järjestämällä tapaamisia ja koulutuksia.

Lehteä markkinoidaan erilaisissa tapahtumissa, mm. Educassa ja Varhaiskasvatusmessuilla.

5.3 Talous ja hallinto

Keskusliiton toimintoja tehostetaan myös talous- ja toimistotiimeissä. Tavoitteena on saada ne toimimaan kiinteämmin yhdessä.

Käytössä olevien talouden ja hallinnon ohjelmien kehitystyötä jatketaan. Talouden seurantajärjestelmän laajempaan käyttöön panostetaan henkilöstöä opastamalla ja kouluttamalla.

Pitkän aikavälin talouden skenaarioita päivitetään.

Keskusliiton Eirassa omistaman kiinteistön suunnitelmallisia ylläpito- ja korjaustöitä jatketaan.

6. Toimintasuunnitelman seuranta ja tarkistukset

Vaikka toimintasuunnitelma laaditaan kaksivuotiskaudelle, sen toteutumista seurataan edelleen vuosikatsauksissa, mikä mahdollistaa korjausliikkeiden tekemisen. Suunnitelmaa voidaan tarvittaessa päivittää vuosien 2020 ja 2021 vaihteessa.

